

BÜYÜK GÜNAHLAR[1] Şüphesiz Allah, insanı boş yere yaratmadığı gibi,[2] onu başı boş da bırakmamıştır. [3] Onu ibadetle yükümü kılmış,[4] hayatı ve ülümü ile imtihana tabi tutmuştur.[5] İnsanın bu imtihanda başarılı olabilmesi, yaratılış gayesi olan kulluk görevini yapabilmesi, ilâhî azaptan kurtulup cennet nimetlerine nail olabilmesi; iman edip sâlih ameller işleyebilmesine; inkâr ve isyandan uzaklaşıp günahlardan sakınabilmesine bağlıdır.

Farsça bir kelime olan günah; işleyene ceza gerektiren, yaratılışa aykırı, insanı hayır ve sevap işlemekten alıkoyan, haram olduğu ayet ve hadislerle belirlenmiş olan fiil veya davranışlara denir. [6] Yüce dinimiz İslâm, yasak olan fiilleri yani günahları bildirmiş ve müminlerin bunlardan sakınmalarını emretmiştir. Kişi bu emir ve yasaklara riayet ettiği takdirde kendisini kurtaracak ve Allah’n sevgili kulları arasına girebilecektir. Kavram ve Kapsam “Günah” olan söz, fiil ve davranışlar Kurân-ı Kerim’de “zenb” (kasıtlı ve kasıtsız işlenen günah), “ism”, (kasıtlı ve bilerek işlenen günah),”hatîe” (kasten ve bilerek işlenen günah), “fısk” (itaatsizlik), “fuşş-fahşa” (çok çirkin olan günah), “seyyie” (kötülük, günah), “isyan-ma’siyet” (itaatsizlik) ,”vizr” (günah, ağır yük), “kebîre” (büyük günah) ...vb. kelimelerle ifade edilmiştir.[7] Günah, her konuda Allah ve Peygamberin emir ve yasaklarına muhalefet etmektir. Kurân-ı Kerim’de, “büyük ve küçük günah” ifadesine yer verilmiş ancak hangi günahların büyük hangi günahların küçük olduğu konusunda bir ayırım yapılmamıştır. NisâSûresi’nin 31. ayetinde büyük günahlardan kaçınıldığı takdirde küçük günahların affedileceği belirtilerek şöyle buyrulur: اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيَِّاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَريمًا “Eğer yasaklandığınız büyük günahlardan sakınırsanız, (küçük) günahlarınızı örteriz ve sizi şerefli bir yere sokarız.” Necm Sûresinin 32. ayetinde de güzel davranışlar, "Küçük günahlar hariç olmak üzere, günahın büyüklerinden ve fuhuşlardan kaçınanlar" olarak tarif edilmiş ve şöyle buyurulmuştur: اَلَّذينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ

الْاِثْمِ
وَالْفَوَاح
16;شَ اِلَّا
اللَّمَمَ
اِن.َّ
رَبَّكَ
وَاسِعُ
الْمَغْفِرَ
77;ِ هُوَ
اَعْلَمُ
بِكُمْ اِذْ
اَنْشَاَكُم
18; مِنَ
الْاَرْضِ
وَاِذْ
اَن.ْتُمْ
اَجِنَّةٌ فى
بُطُونِ
اُم.َّهَاتِك
15;مْ فَلَا
تُزَكُّوا
اَن.ْفُسَكُم
18; هُوَ
اَعْلَمُ
بِمَنِ
اتَّقى “Onlar, ufak tefek kusurları
dışında, büyük günahlardan ve çirkin işlerden uzak duran kimselerdir.
Şüphesiz Rabbin, bağışlaması çok geniş olandır. Sizi, topraktan yarattığında da ve
analarınızın karnında ceninler iken de, en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize
çıkarmayın. Çünkü O, Allah’a karşı gelmekten sakınanları en iyi
bilendir.” Yine Kurân-ı Kerim’de, ahirette insanlara verilecek olan amel
defterinin küçük büyük bütün günahları kapsayıp
ortaya koyacağı anlatılmış ve şöyle buyurulmuştur:
وَوُضِعَ
الْكِتَابُ
فَتَرَى
الْمُجْرِمي
06;َ مُشْفِقينَ
مِم.َّا فيهِ
وَيَقُولُون
14; يَا
وَيْلَتَنَا
مَالِ هذَا
الْكِتَابِ
لَا
يُغَادِرُ
صَغ.يرَةً
وَلَا

كَبيرَةً
اِلَّا
اَحْصيهَا
وَوَجَدُوا
مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا
وَلَا
يَظْلِمُ
رَبُّكَ
اَحَدًا “Kitap ortaya konur.
Suçluları, kitabın içindekilerden korkuya kapılmış görürsün.
“Eyvah bize! Bu nasıl bir kitaptır ki küçük, büyük hiçbir
şey bırakmadan hepsini sayıp dökmüş!” derler. Onlar bütün
yaptıklarını karşılarında bulurlar. Senin Rabbin hiç kimseye zulmetmez.” (Kehf,
18/49). Şüphesiz günahların hepsi eşit değildir. Bir adamı haksız yere dövmek ve
yaralamak günah olduğu gibi, onu öldürmek de günahtır. Fakat bunlar, aynı
seviyede değildir. Büyük günahların birinci derecede olanı kişinin iman veya
ibadetinde başkalarını yüce Allah'a ortak koşmaktır. Sahabeden Abdullah b. Mes’ud,
en büyük günahın ne olduğunu merak etmiş ve Peygamberimize,
أي الذنب أعظم
عند الله؟ “
Allah katında en büyük günah hangisidir? diye sormuş. Peygamberimiz (a.s.) da;
 أن تجعل لله
ندا وهو خلقك
 “Seni yaratmış olduğu halde Allah’a şirk koşmandır”
buyurmuştur.[8] Kurân-ı Kerim’de Lokman suresinin 13. ayetinde,
وَاِذْ قَالَ
لُقْمنُ
لِابْنِه
وَهُوَ
يَعِظُهُ يَا
بُنَىَّ
لَاتُشْرِكْ
بِاللّهِ
اِنَّ
الشِّرْكَ
لَظُلْمٌ
عَظيمٌ “Hani Lokmân
oğluna öğüt vererek şöyle demişti: 'Yavrum! Allah’a ortak koşma!
Çünkü ortak koşmak elbette büyük bir zulümdür”
buyrulurak insanın yapabileceği en büyük zulmün Allah’a şirk koşmak
olduğu bildirilmiştir. Kurân’da, küfür, “el-hınsi’l azîm
”[9], haksız yere yetim malı yemek “hûben kebîran”[10],
açlık korkusu ile çocukları öldürmek “hıt'en kebîran”,
[11] zina “fevahış”,[12] içki ve kumar “ismün kebîrun
”,[13] şirk “zulmün azîm”,[14] iftira “bühtânen
azîmen”[15] büyük günah olarak zikredilmiştir.Buna göre her
türlü inkâr, şirk ve nifak büyük günahtır. İnkara varmayan

Allah ve Peygamberimiz itaatstizliklerde de (fisk, isyan, ma’siyet) büyük günahlar vardır. [16] Büyük günahların tanımında ve sayısında ihtilaf edilmiştir. Büyük günah; “Allah’ın yapılmasını yasakladığı her fiil”, “dinen yasaklandığı konusunda kesin delil bulunan suç”, “hakkında dünyevi ve uhrevi ceza öngörülen davranış”, şeklinde tanımlanmıştır. [17] Günahın büyük lük ve kül¸ük lüğü izâfîdir. Bir günah diğerine nispetle kül¸ük veya daha büyük olabilir. [18] Meselâ bir insanın bir hayat kadını ile zina etmesi büyük günahdır, komşusunun eşini, kızını veya gelinini kandırıp zina etmesi daha büyük günahdır. Bir kişinin malını çalması büyük günahdır. Kamunun malını çalması daha büyük günahdır. İnsanın kimsenin görmediği bir yerde içki içmesi büyük günahdır, başkalarına kötü örnek olacak şekilde alenen içki içmesi daha büyük günahdır. İşlendiği zaman sahibini büyük vebal altına sokan, Allah katında olduğu gibi, kulları arasında da şerefini zedeleyen günahlar, çeşitli hadis rivayetlerinde büyük günahların başında zikredilmiştir. [19] Sevgili Peygamberimiz de değişik hadislerinde büyük günahları bildirerek insanları uyardı ve bu günahlardan sakındırmıştır: الكبائرالإشراكبالله،وعقوقالوالدين،وقتلالنفس،واليمينالغموس "

Büyük günahlar şunlardır: Allah’a ortak koşturmak, ana babaya itaatstizlik etmek, haksız yere adam öldürme ve yalan yere yemin etmek.”[20]

Görüldüğü üzere hadis-i şerifte, insanın önce Rabbine, sonra en yakını olan anne babasına, daha sonra da insanlara karşı kulluk, evlatlık ve insanlık görevlerini yapmaktan kaynaklanan suçlar vurgulanmış ve bunların büyük günah olduğu bildirilmiştir. Sahabeden Ebu Berke Nufeyl İbn Haris anlatıyor: Peygamberimiz (a.s.); أَﻻأُنَبِّئُكُمْبِأكْبَرِالْكَبَائِرِﺛﻼﺛﺎ؟ “Büyük günahların en büyüğünü size haber vereyim mi? diye ül¸ defa sordu. Biz de; قُلْنَابَلى "Evet haber ver (ey Allah'ın Elçisi!) dedik. Bunun üzerine Peygamberimiz (a.s), . قَالَ::اﻹشْرَاكُباللّهِ،وَعُقُوقُالْوَالِدَيْنِوَقَتْلُالنَّفْسِ،وَكَانَ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

َﻻ تُشْرِكُ
بِي شَيْئاًﻷ
َتَيْتُكَ
بِقُرَابِهَ
75; مَغْفِرَةً "Ey
âdemoğlu! Sen bana dua ettiğin ve benden affını umduğun sürece, işlediğin
günahlar ne kadar çok olursa olsun onların büyüklüğüne
bakmadan seni bağışlarım. Ey âdemoğlu! Günahların gökleri dolduracak kadar
olsa bile, sen benden bağışlanmanı dersen, günahlarını affederim. Ey âdemoğlu! Sen
yeryüzünü dolduracak kadar günahla huzuruma gelsen, fakat bana
hiçbir şeyi ortak tutmamış, şirke bulaşmamış olsan, ben de seni yeryüzü dolusu
mağfiretle karşılarım"[27] Kul günahına şartlarına uygun tövbe eder Allah onu bağışlar.
Çünkü Allah günahları bağışlayan ve çok merhametli olandır.
Mümin hiçbir zaman Allah'ın rahmetinden ümidini kesmemeli, ben günah
batalığına daldım Allah beni bağışlamaz dememelidir. Yeter ki kul Allah'a yönelsin ve O'dan
af dilesin Allah bütün günahları bağışlar. Bu hususu Yüce Allah
Kur'ân'da şöyle bildirmektedir: قُلْ
يَا
عِبَادِىَ
الَّذينَ
اَسْرَفُوا
عَلى
اَنْفُسِهِم
18;
لَاتَقْنَطُ
08;ا مِنْ
رَحْمَةِ
اللّهِ اِنَّ
اللّهَ
يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ
جَميعًا
اِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ
الرَّحيمُ
“De ki: “Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden
ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları affeder.
Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir”
(Zümer,39/53), Günahların İnsan Üzerindeki Etkisi Günah,
sonsuz kudret ve azamet sahibi Yüce Allah’a bir isyandır. Onun engin rahmetine ve
rızasına karşı bir perdedir. Günah insanın duygu ve düşünceleri üzerinde
olumsuz etki yapar. Kalbinin kararmasına sebep olur. Peygamberimiz günahın bu etkisini
şöyle açıklıyor: "إنَّ
العبدَ إذا
أخْطأَ
خطيئةً نُكتت
في قلبه نكتةٌ
سوداء فإذا

#1607;#1615;#1608;#1609;#1614; #1606;#1586;#1593;
#1608;#1575;#1587;#1578;#1594;#1601;#1585; #1608;#1578;#1575;#1576;
#1587;#1615;#1602;#1604; #1602;#1604;#1576;#1607;#1563;
#1608;#1573;#1606;#1618; #1593;#1575;#1583;
#1586;#1614;#1610;#1618;#1583; #1601;#1610;#1607;#1575;
#1581;#1578;#1617;#1614;#1609; #1578;#1593;#1604;#1608;
#1602;#1604;#1576;#1607; #1608;#1607;#1608;
#1575;#1604;#1585;#1617;#1614;#1575;#1606; #1575;#1604;#1584;#1610;
#1584;#1614;#1603;#1614;#1585;#1614;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1614;#1607; {#1603;#1604;#1575;#1617;
#1576;#1604;#1618; #1585;#1575;#1606;#1614;
#1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1602;#1604;#1608;#1576;#1616;#1607;#1605;#1618; #1605;#1575;
#1603;#1614;#1575;#1606;#1614;#1608;#1575;
#1610;#1603;#1618;#1587;#1616;#1576;#1608;#1606;. “Kul bir
hata yaptığı zaman kalbinde siyah bir iz meydana gelir. Eğer kişi, o günahı terk eder ve
tövbe edip af dilerse kalbi o lekeden temizlenir. Eğer, aynı günahı işlemeye devam
ederse, kalpteki leke artar. Hatta bir zaman gelir, kalbi tamamen kaplar. İşte bu durum Allah'ın "
Hayır onların kazanmakta oldukları kalplerini paslandırmıştır""[28] ˆlindeki
ˆyette ˆzikrettiği pastır." [29] Hadis-i şerif, iki noktaya dikkatimizi çekmektedir:
Birincisi, bir günahı hiç işlememek esastır. O g&uumunah ilk defa işlendiği zaman
kalbi kirletmekte ve kalbin bazı özelliklerini yitirmesine sebep olmaktadır. Mümin
yaptığı bu hatanın, işlediği bu g&uumunahın farkına varır, hemen tövbe ve istiğfar ederse
kalbi de eski halini alır. İkincisi, mümin, işlediği bu g&uumunahı tekrarlar ve devamlı yaparsa
bu leke kalbini tamamen kaplamaktadır. Önde gelen İslâm alimlerinden İmam
Gazzâl&iicirc;'nin benzetmesi bu anlamda zikre değerdir. O şöyle diyor:
“Cilalı aynanın karşısında duran insanın aynaya yansıyan nefesi, aynayı kararttığı gibi,
kişinin uyduğu şehvet ve işlediği g&uumunahlardan oluşan karanlıklar da kalp
üzerinde birikerek onu paslandırır ve karartır. Aynanın yüzünde biriken pas
zamanla madenin içine işleyip maddesini bozduğu gibi, kalbin üzerinde biriken
pas da o kalbin tabiatı haline gelir ve kalbin üzerini kapatır.” [30] Günah,
hem ferdi hem de sosyal hayatı bozan manevi bir hastalıktır. Gönüde pas bırakan
günah bünyeye musallat olmuş bir virüs gibidir. Er geç kendini hissettirir.
Günah, insanın Allah'a olan meylini kör<div>

Arınma Her insan, nitelik ve niceliği değişse de günah işler ve hata eder. Ancak iman sahibi mümin, işlediği günah veya yaptığı hatadan, pişmanlık duyarak hemen Yüce Rabbine sığınır ve O’ndan af dileyerek tevbe eder. O günah ve hatada, bile bile ısrar etmez. Tevbeleri kabul edenin Allah olduğunu bilir ve O’na yüneler. İslâm’ın insanlardan beklediği; yüce Allah'a yünemek, bu yünelişte gerçekten samimî olmak, Allah’ın yasakladığı büyük günahlardan uzak durarak O'na itaat etmek ve hoşnutluğunu kazanmaya çalışmaktır. Bu adımın sonrasında zaafılara hoşgörü ile yaklaşan, yetersizlikleri anlayışla karşılayan, tövbeleri kabul eden, kusurlara göz yuman, günahları bağışlayan, kötürlükten dönünlerin yüzüne kapıyı açık tutan, pişmanlıkları cana yakınlık ve lütüfla karşılayan ilâhi rahmet mutlaka imdada yetişir. Bu itibarla Allah’a kul olmanın manevi zevkine ererek hata ve kusurlarını itiraf eden, işledikleri günahların farkına vararak tevbe ve istiğfarda bulunanlar ilahi rahmete nail olurlar. Çünkü şefkat ve merhametini, rahmeti ve bağışlamasını kelimelerle ifade edemeyeceğimiz Yüce Rabbimiz, kendisine samimiyetle yünelen gönülleri, açılan elleri, çevirilen yüzleri boş çevirmez. Günahtan kaçınmanın başta gelen şartı günçlü bir iradeye sahip olmaktır. Bu iradeyle birlikte imanı devamlı zinde tutmak gerekir. Günah işlerken, kişi hiç kimse görmeyebilir, ama Allah görmektedir. Allah’ın mülkünde günah işlemek, O’nun koyduğu yasakları hiçe saymak ne büyük bir cehalet, ne hazin bir cesarettir. Kişi, böyle bir düşünce ve iman zindeliği ile günaha karşı tavır almalıdır. Unutmayalım ki; günahlardan uzaklaşmak, en makbul hicret; farzlara devam etmek en üstün cihat; Allah’ı çok zikretmek Allah katında en sevimli bir ibadettir. SONUÇ “Günah”, her konuda Allah ve peygamberin emir ve yasaklarına muhâlefet etmektir. Kurân-ı Kerim’de, “büyük ve küçük günah” ifadesine yer verilmiş ancak hangi günahların büyük hangi günahların küçük olduğu konusunda ayırım yapılmamıştır. “şirk”, “küfür”, ve “nifak” büyük günahlardır. Küfre varmayan söz, fiil ve davranışlardan da büyük günahlar vardır. Kur’an’da, iyi m’minlerin büyük günahlardan kaçındıkları ve sadece küçük günah işledikleri belirtilmiş, Yüce Allah’ın büyük günahlardan kaçınanların küçük günahlarını bağışlayıp onları cennete koyacağı bildirilmiştir. Dünya hayatında imtihan halinde bulunan insan, hayra ve şerre, hakka ve batıla, iyiye ve kötüyü, hayır ve şerri yapabilme kabiliyeti verdiği insana, kötüyü ve şerri bırakmasını ilham etmiş, ancak iman ve itaate zorlamamıştır. Ancak iyiye, hayrı işleyenlere mükafat, kötü ve şer olanları işleyenlere ceza vaat etmiştir. Günah, sonsuz kudret ve azamet sahibi Yüce Allah’a bir isyandır. Günah, hem ferdi hem de sosyal hayatı bozan manevi bir hastalıktır. Bu itibarla mümin, büyük küçük tüm günahlardan sakınmalıdır. Günahtan sakınmanın en etkin çaresi, günaha giden yolu kapamak, bir daha o günaha yaklaşmamak ve günah işlememek için Allah’a verdiğimiz sözü her an hatırdta tutmaktır. Buna rağmen insan bir günah işlenmişse, bu günahtan pişmanlık duymalı ve hemen tövbe edip Allah’tan af dilemelidir.

[1] Bu bölüm Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı Dr. Ömer

[illegible]